

ETAPA NAȚIONALĂ
PROBA A
28 martie 2026
SECȚIUNEA: PSIHLOGIE
CLASA: a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru: 3 ore
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Total: 100 de puncte

SUBIECTUL I: **(20 puncte)**

A. Citiți cu atenție enunțurile următoare. Pentru fiecare dintre enunțurile de la 1 la 5, scrieți cifra corespunzătoare enunțului și notați în dreptul ei litera A, dacă enunțul este adevărat, sau litera F, dacă enunțul este fals.

1. Etapa prenatală este considerată o perioadă de prepsihism, unde reacțiile fătului sunt predominant de natură reflexă și senzorială.
2. Diferențele de performanță între copii pot fi amplificate de variații minore, dar constante, în comportamentul cadrului didactic, generate de expectanțele acestuia.
3. Fiecare stadiu de dezvoltare reprezintă o acumulare cantitativă de noi achiziții, față de stadiul anterior, fără să implice în mod necesar restructurări calitative.
4. Dezvoltarea cognitivă în stadiul senzorio-motor se bazează pe coordonarea percepției cu acțiunea, după dobândirea de către copil a capacității de a opera cu reprezentări mentale.
5. Limbajul timpuriu include forme precum gânguritul și lalațiunea.

B. Citiți cu atenție enunțurile următoare și alegeți varianta de răspuns pe care o considerați corectă:

1. Dezvoltarea sensibilității în perioada 0-3 ani începe prioritar cu:

- a) sensibilitatea proprioceptivă și de echilibru, ca formă de explorare a mediului extern.
- b) sensibilitatea gustativă, tactilă și olfactivă, ca forme de interacțiune cu mediul extern.
- c) sensibilitatea vizuală și auditivă, impulsionată de învățarea limbajului.

2. Ideea conform căreia dezvoltarea psihică se caracterizează prin diferențe de ritm atât între procesele psihice, cât și între indivizi și etapele de vârstă exprimă:

- a) legea dezvoltării inegale.
- b) legea dezvoltării stadiale.
- c) legea interiorizării.

3. În teoria lui Piaget, stadiul senzorio-motor (0-2 ani) se bazează pe:

- a) manipularea obiectelor și coordonarea schemelor senzoriale cu cele motorii.
- b) apariția reversibilității gândirii și capacitatea de a înțelege a conceptelor senzoriale
- c) utilizarea simbolurilor, a semnelor și a limbajului, pentru a reprezenta mental obiecte care nu sunt prezente.

4. Memoria sugarului:

- a) are preponderent caracter voluntar, bazat pe înțelegerea situațiilor concrete și a obiectelor din jur.
- b) are caracter involuntar și emoțional, bazat pe experiențe repetate și trăiri afective.
- c) are caracter narativ, bazat pe structuri verbale repetate și explicate de adulții din jur.

5. Complexul de învioreare la copilul sugar apare ca o reacție specifică la:

- a) apropierea omului, percepută auditiv, manifestată prin întoarcerea capului spre sursa sonoră.

OLIMPIADA DE PEDAGOGIE – PSIHLOGIE (LICEE PEDAGOGICE)

- b) senzațiile interne de colici care creează zgomote interne și blochează accesul celor externe.
- c) stimularea tactilă a palmei, cunoscută sub denumirea tehnică de reflexul de prehensiune Robinson.

SUBIECTUL al II – lea: (35 puncte)

Citiți cu atenție textul următor și rezolvați sarcinile:

„Apariția limbajului verbal în jurul vârstei de un an reprezintă cel mai important eveniment al dezvoltării psihice, deoarece acesta devine principalul instrument de codificare a realității și de reglare a conduitei.”

(Tinca Crețu, Psihologia vârștelor, 2009)

- a) Definiți conceptul de limbaj situativ.
- b) Menționați două funcții ale limbajului care se dezvoltă rapid în primii ani de viață.
- c) Descrieți pe scurt trecerea de la gângurit/lalațiune la primele cuvinte cu sens, menționând importanța imitării adultului.
- d) Argumentați de ce înțelegerea limbajului precede producerea acestuia în dezvoltarea antepreșcolarului.
- e) Exemplificați, printr-o situație concretă, cum poate folosi educatorul întrebări deschise sau jocul cu păpuși ori alte obiecte familiare pentru a stimula funcția cognitivă a limbajului la copilul de 2-3 ani.

SUBIECTUL al III – lea: (35 puncte)

„Educatorul modern nu livrează doar informații, ci modelează arhitectura interioară a preșcolarului, stimulând acea motivație intrinsecă și acele pârghii de voință care vor permite, mai târziu, o maturitate afectivă deplină în fața provocărilor școlare.”

(Ion-Ovidiu Pânișoară, Comunicarea eficientă, 2008)

Pe baza textului prezentat, realizați un eseu pedagogic în care să prezentați rolul/importanța unei teme/teorii/idei psihopedagogice care urmează a fi dezvoltată în cuprinsul lucrării.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele:

- evidențierea unei teme/idei/ teorii sau a unui construct psihopedagogic, prin valorificarea textului suport;
- motivarea opiniei alese prin raportare la importanța sau la actualitatea acesteia în teoria și/sau în practica educațională;
- dezvoltarea problemei abordate prin argumentarea/contraargumentarea cu diferite opinii cunoscute în literatura de specialitate, utilizând informații psihopedagogice, de natură științifică sau culturală (cel puțin 2 argumente);
- susținerea afirmațiilor prin exemple relevante desprinse din practica educațională, literatură, viața cotidiană etc.;
- formularea unor concluzii, a unor aprecieri, a unor reflecții personale;
- claritatea, coeziunea și coerența exprimării din punct de vedere logic, gramatical, științific;
- originalitatea modului de abordare.